

Μέτρα-ασπίδα για τον κορωνοϊό

Δύο βασικά σενάρια για τη διασπορά των κρουσμάτων επεξεργάζονται οι επιστήμονες, που απευθύνουν έκκληση για αυστηρή τήρηση των μέτρων

Της **ΑΙΜΙΛΙΑΣ ΣΤΑΘΑΚΟΥ**
a.stathakou@realnews.gr

Πολλαπλές γραμμές άμυνας ενάντια στον κορωνοϊό μπορούν να αποτρέψουν το δεύτερο επιδημικό κύμα που βρίσκεται προ των πυλών της χώρας. Παρά το γεγονός ότι έχει ήδη ξεκινήσει η αντίστροφη μέτρηση για την αναζωπύρωση της πανδημίας, οι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι με τα κατάλληλα μέτρα μπορεί να ανακοπεί η διασπορά του ιού.

Το υπολογιστικό εργαλείο διαχείρισης του κινδύνου για τη δημόσια υγεία από τη νόσο COVID-19 που έχει αναπτύξει το εργαστήριο Περιβαλλοντικής Μηχανικής του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του ΑΠΘ, σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια Προηγμένων Σπουδών στην Παβία και στην Πίζα της Ιταλίας, δείχνει ότι η χώρα μας βρίσκεται ήδη στο κατώφλι του δεύτερου κύματος, που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα των πρώτων ημερών του Μαρτίου. Το μαθηματικό μοντέλο δείχνει ότι αυτή την περίοδο στα επιβεβαιωμένα καθημερινά κρούσματα αντιστοιχούν άλλα 55 κατά μέσο όρο, τα οποία είναι ασυμπτωματικά και δεν εντοπίζονται από τις υγειονομικές Αρχές, με αποτέλεσμα να διασπείρουν τον ιό στη χώρα.

Όπως επισημαίνεται χαρακτηριστικά στην τελευταία έκθεση του ΑΠΘ που είναι στη διάθεση της Realnews, «παρά τη μείωση της μεταδοτικότητας λόγω της καλοκαιρινής περιόδου και της επίδρασης της θερμοκρασίας, της υπερϊώδους ακτινοβολίας και της υγρασίας, η εισόδος του ίδιου αριθμού φορέων που υπολογίζεται ότι έχουμε σήμερα θα μπορούσε να συντελέσει σε πρόωρη αναζωπύρωση, η οποία μπορεί να μεταφραστεί σε σημαντική αύξηση των κρουσμάτων από τα τέλη Ιουλίου».

Εάν, λοιπόν, δεν ληφθούν άμεσα μέτρα για να μειωθεί ο αριθμός αυτών των περιστατικών, τότε μέχρι τον Δεκαπενταύγουστο θα βρίσκεται σε εξέλιξη το δεύτερο επιδημικό κύμα και τα κρούσματα θα ξεπεράσουν τα 5.000 (70 την

Ο καθηγητής του ΑΠΘ, Δημοσθένης Σαρηγιάννης

Ο πρόεδρος του ΑΠΘ, Νίκος Παπαϊωάννου

Ο καθηγητής Μικροβιολογίας, Αθανασιάδης Βατόπουλος

Ο πρόεδρος του ΕΚΠΑ, Θάνος Δημόπουλος

ημέρα). Η αναγωγή για την εξέλιξη της πανδημίας δείχνει ότι, εάν επικρατήσει αυτό το σενάριο, μέχρι το τέλος του χρόνου 2.500 άνθρωποι στη χώρα μας θα έχουν χάσουν τη ζωή τους από την πανδημία.

Το καλό σενάριο

Το ενθαρρυντικό είναι ότι υπάρχει ακόμα χρόνος για να αποτραπούν οι δυσμενείς εξελίξεις και να ανακοπεί η πορεία της πανδημίας. Ο επικεφαλής της μελέτης, καθηγητής του ΑΠΘ, **Δημοσθένης Σαρηγιάννης**, τονίζει ότι «ο συνδυασμός μέτρων μπορεί να καθυστερήσει το δεύτερο επιδημικό κύμα μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου. Έτσι η χώρα μας θα βγάλει το καλοκαίρι χωρίς απώλειες και θα είναι δυνατόν να ανοίξουν με ασφάλεια τα σχολεία τον Σεπτέμβριο». Οι επόμενες εβδομάδες θα είναι καθοριστικές για την πορεία της επιδημίας, καθώς η ανάλυση των δεδομένων έδειξε ότι η καθυστέρηση του δεύτερου επιδημικού κύματος θα συντελέσει ώστε ο συνολικός αριθμός των θανάτων μέχρι το τέλος του χρόνου να μην ξεπεράσει τους 500.

«Είναι ευκαιρία για την Ελλάδα να συνεχίσει να έχει μια καλή εικόνα και να επωφεληθεί από την υπαρκτή, αλλά ακόμα περιορισμένη διασπορά του ιού, με δύο βασικούς πυλώνες μέτρων: τη λήψη και κυρίως την επιμελή τήρηση επιπλέον μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης και προστασίας μετάδοσης του ιού και την αυστηροποίηση των ελέγχων, έτσι ώστε να εισέρχεται ακόμα μικρότερος αριθμός ασυμπτωματικών και προσυμπτωματικών φορέων στη χώρα σε ημερήσια βάση», δηλώνει ο καθηγητής του ΑΠΘ.

«Ένα σημείο που είχε τονιστεί επανειλημμένα είναι ότι, όταν κάποιο κρούσμα βρίσκεται στην προσυμπτωματική φάση, παρατηρείται και η υψηλότερη μεταδοτικότητα, γι' αυτό και είναι κρίσιμα σημασίας ο εντοπισμός αυτών των φορέων της νόσου κατά την είσοδό τους στη χώρα και η απομόνωσή τους», επισημαίνει ο κ. Σαρηγιάννης και προσθέτει τα εξής:

Οι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι με τα κατάλληλα μέτρα μπορεί να ανακοπεί η διασπορά του ιού

«Λαμβάνοντας υπόψη και τη ζωτική σημασία του τουρισμού για την ελληνική κοινωνία και την οικονομία, το βέλτιστο σενάριο θα ήταν η επιπλέον αυστηροποίηση των ελέγχων εισόδου στη χώρα, έτσι ώστε να μην εισέρχονται περισσότεροι από 10 ασυμπτωματικοί/προσυμπτωματικοί τουρίστες, ενώ ταυτόχρονα τα μέτρα προστασίας να διατηρούνται σε έναν τέτοιο βαθμό ώστε να μη δημιουργείται συνολική δυσλειτουργία των επιχειρήσεων. Η τήρηση των μέτρων είναι ζωτικής σημασίας, κυρίως

Αισιόδοξα, αλλά προσεκτικά

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

«Το βέλτιστο σενάριο θα ήταν η επιπλέον αυστηροποίηση των ελέγχων εισόδου στη χώρα», τονίζουν οι ειδικοί

από το προσωπικό των επιχειρήσεων που έρχονται σε επαφή με πολύ κόσμο ή είναι υγειονομικού ενδιαφέροντος (ταμίες, σερβιτόροι κ.λπ.).

Ενας ακόμα σημαντικός παράγοντας που μπορεί να συμβάλει στην ανακοπή της πανδημίας είναι να αυξηθούν τα διαγνωστικά τεστ στον γενικό πληθυσμό -πάνω από 3.000 τεστ την εβδομάδα-, με έμφαση σε ειδικές κατηγορίες, π.χ σε υπαλλήλους καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος κ.λπ.

Ετσι, οι επιστήμονες πιστεύουν ότι θα διαμορφωθεί μια καλή επιδημιολογική εικόνα, που συνδυάζει την όσο το δυνατόν εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων κατά την τουριστική περίοδο, όσο και την αποτελεσματική προστασία του πληθυσμού. Ταυτόχρονα, δίνεται μια σημαντική πίστωση χρόνου, με μετατόπιση του πιθανού δεύτερου κύματος μετά το τέλος Νοεμβρίου, το οποίο θα μπορεί να αναχαιπιστεί με επιπλέον μέτρα προστασίας και κοινωνικής αποστασιοποίησης εκείνη την περίοδο, «χωρίς να χρειαστεί να καταφύγουμε σε ακραία μέτρα, όπως το συνολικό lockdown», καταλήγει ο κ. Σαρηγιάννης.

Ερευνα στα λύματα

Η κρίσιμη φάση την οποία διανύει η χώρα μας αυτή την περίοδο αποτυπώνεται και από έρευνα που έκανε το ΑΠΘ, για τον εντοπισμό του γενετικού υλικού του κορωνοϊού στα αστικά υγρά απόβλητα της Θεσσαλονίκης.

Παρατηρήθηκε μεγάλη συγκέντρωση του γονιδιώματος του ιού SARS-CoV-2, στα επίπεδα των τελευταίων ημερών του Απριλίου 2020, όταν δηλαδή ήταν ακόμη σε ισχύ τα αυστηρά μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού.

«Ο ιός υπάρχει ανάμεσά μας. Ωστόσο, δεν χρειάζεται πανικός, αλλά ούτε και εφησυχασμός», τονίζει ο πρύτανης του ΑΠΘ Νίκος Παπαϊωάννου και προσθέτει: «Υστερα από τρεις συνεχείς εβδομάδες του Μαΐου κατά τη διάρκεια των οποίων ο ιός δεν ανιχνευόταν στα λύματα της πόλης, παρατηρήσαμε μετά τις 10 Ιουνίου μια σταδιακή αύξηση. Μάλιστα, το τελευταίο δεκαπενθήμερο φαίνεται σταθερά υψηλή παρουσία του ιού».

Σύμφωνα με τον κ. Παπαϊωάννου, το ΑΠΘ θα συνεχίσει μαζί με την ΕΥΑΘ να παρακολουθεί συστηματικά την παρουσία του γονιδιώματος

κίνδυνος

«Είναι στο χέρι μας να αποτρέψουμε το δεύτερο επιδημικό κύμα», επισημαίνει ο καθηγητής Μικροβιολογίας Αλκιβιάδης Βατόπουλος και αναφέρεται στον κίνδυνο από τον συγχρωτισμό που παρατηρείται σε εκδηλώσεις, όπως για παράδειγμα τα πανηγύρια. Σύμφωνα με τον κ. Βατόπουλο, βασικό εργαλείο πρόληψης είναι η χρήση της μάσκας, η οποία θα πρέπει να γίνεται σε όσο το δυνατό ευρύτερο πλαίσιο. «Είμαστε έτοιμοι για όλα τα ενδεχόμενα, ακόμα και για τοπικά lockdown, εάν χρειαστεί. Η επιδημία είναι σαν την πυρκαγιά που, εάν ξεφύγει, είναι δύσκολο να περιοριστεί», καταλήγει ο καθηγητής.

του ιού στα λύματα, ως δείκτη του επιπέδου διασποράς του ιού στον πληθυσμό, με στόχο την έγκαιρη -εντός 24 ωρών- επιστημονική ενημέρωση και υποστήριξη της ελληνικής πολιτείας στη λήψη κρίσιμων αποφάσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας, ώστε να προληφθεί πιθανή έξαρση του ιού πριν υπάρξει αύξηση κρουσμάτων στα νοσοκομεία.

Ατομικά μέτρα προφύλαξης

Τη μεγάλη σημασία της ατομικής ευθύνης στην ανακοπή της διασποράς του ιού τονίζει ο καθηγητής Μικροβιολογίας Αλκιβιάδης Βατόπουλος.

«Είναι στο χέρι μας να αποτρέψουμε το δεύτερο επιδημικό κύμα», επισημαίνει ο καθηγητής και αναφέρεται στον κίνδυνο από τον συγχρωτισμό που παρατηρείται σε εκδηλώσεις, όπως για παράδειγμα τα πανηγύρια. Σύμφωνα με τον κ. Βατόπουλο, βασικό εργαλείο πρόληψης είναι η χρήση της μάσκας, η οποία θα πρέπει να γίνεται σε όσο το δυνατό ευρύτερο πλαίσιο. «Είμαστε έτοιμοι για όλα τα ενδεχόμενα, ακόμα και για τοπικά lockdown, εάν χρειαστεί. Η επιδημία είναι σαν την πυρκαγιά που, εάν ξεφύγει, είναι δύσκολο να περιοριστεί», καταλήγει ο καθηγητής.

Στο μεταξύ, προβληματισμό προκάλεσαν τα ευρήματα πρόσφατης βρετανικής μελέτης που έδειξε ότι ο ιός είναι πιθανόν να μεταδίδεται πιο εύκολα από ό,τι πιστεύεται, μέσω των αερολυμάτων..

Σχολιάζοντας τη μελέτη αυτή, ο Δημήτριος Παρασκευής, αναπληρωτής καθηγητής Επιδημιολογίας και Προληπτικής Ιατρικής, και ο Θάνος Δημόπουλος, πρύτανης του ΕΚΠΑ, είναι καθησυχαστικοί.

«Οι επιστημονικές ενδείξεις συγκλίνουν στο ότι η αερογενής μετάδοση δεν είναι πολύ πιθανή σε καλά αεριζόμενους χώρους. Αυτό στην πράξη μεταφράζεται ότι η τήρηση της φυσικής απόστασης (>2 μέτρων), ή η χρήση μάσκας προστασίας (υφασμάτινης ή ιατρικής), ή προσωπίδας, όταν δεν είναι εφικτή η τήρηση των αποστάσεων, αποτελούν επαρκή πρακτική για την ελαχιστοποίηση των μεταδόσεων SARS-CoV-2. Παράλληλα μέτρα αφορούν την υγιεινή των χεριών, τον επαρκή καθαρισμό του περιβάλλοντος και τον σωστό αερισμό των εσωτερικών χώρων», καταλήγουν οι καθηγητές.